

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 203 4407,
faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-09-01

Nr. (1.20-05E)3-1374

ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX-884 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EĮ projektas), Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 6, 9, 15, 16, 17, 21¹, 22 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – EEĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 5, 11, 13, 16, 18, 20, 20¹, 21, 22, 23, 29, 49, 50, 55, 56, 57, 63 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu ir 54 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą (toliau – AIEĮ projektas) (toliau visi kartu – Įstatymų projektai), kurie parengti siekiant įgyvendinti dalį 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES)2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (toliau – Direktyva) nuostatų, kuriomis siekiama numatyti įstaigą, į kurią galima būtų kreiptis visais klausimais, susijusiais su veikla elektros energetikos sektoriuje, gauti informaciją apie veiklos galimybes, reikiamus gauti valstybinių institucijų dokumentus, leidimų išdavimo procedūras, galimybes gauti paramą atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengimui.

AIEĮ projektu siekiama:

- įtvirtinti, kad Viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra konsultuotų ir teiktų metodinę pagalbą veiklos elektros energetikos sektoriuje klausimais, t. y. padėtų viso su elektrinės įrengimu susijusio proceso metu – nuo elektrinės galios, rūšies pasirinkimo, veiklos elektros energetikos sektoriuje (gamyba, gamyba ir vartojimas, elektros energiją gaminančio vartotojo veikla) tipo pasirinkimo iki jos realizavimo, taip pat teiktų konsultacijas paramos atsinaujinančių išteklių naudojimo klausimais;
- įstatyminiu lygmeniu reglamentuoti sąlygas aukciono laimėtojams elektros energiją parduodant pagal dvišales sutartis;
- aiškiai reglamentuoti atsakomybės sąlygas ir tvarką už perdavimo tinklų plėtrą, kuri bus reikalinga elektrinėms, numatomoms įrengti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyse, prijungti;
- nustatyti konkursų organizavimo elektrinių plėtrai Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje (toliau – jūrinė teritorija) pagrindinius principus bei reikiamos paramos šiai plėtrai vykti, nustatymo principus;
- įtvirtinti galimybę gamintojams, ketinantiems dalyvauti aukcione ketinimų protokolą pasirašyti dviem etapais – laikotarpiui, kurį truks aukciono organizavimo procedūros ir laikotarpiui, kurį truks elektrinės statybos darbai;
- nustatyti ilgalaikius atsinaujinančių išteklių energetikos tikslus visiems sektoriams;

Tikime laisve

1990 KOVO 11

- įtvirtinti pareigą savivaldybėms testuoti savivaldybių atsinaujinančių išteklių plėtros planų rengimą.

EEI projektu siekiama:

- įtvirtinti naują rūšį leidimų – leidimą modernizuoti (rekonstruoti) elektrinę ar elektros energijos gamybos įrenginį, kaip yra numatyta Direktyvoje;
- aiškiai reglamentuoti leidimų keitimo ir tikslinimo pagrindus;
- nustatyti, kad Veiklos elektros energetikos sektoriuje leidimų išdavimo taisyklės tvirtintų ne Lietuvos Respublikos Vyriausybė, o Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, kuri šiuo metu šiuos leidimus išduoda;
- nustatyti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų nerinkimo sąlygas iš vartotojų, elektros energija perkantiems pagal atsinaujinančių išteklių pirkimo–pardavimo sutartis;
- nustatyti ketinimo protokolo pasirašymo ir prievolių įvykdymo pateikimo bei jų galiojimo sąlygas gamintojams, elektrines ketinantiems statyti jūrinėje teritorijoje;
- įtvirtinti galimybę pratęsti leidimo plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus išdavimo terminą, kai atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvadoje yra nurodoma, kad reikalinga atlikti tokį vertinimą.

EI projektu siekiama aiškiai reglamentuoti galimybes keisti veiklos vykdymo teritoriją.

Priėmus Įstatymų projektus, bus:

- iš dalies įgyvendintos Direktyvos nuostatos, susijusios su konsultacijų teikimu atsinaujinančių išteklių panaudojimo elektros energijai gaminti klausimais, t. y. numatyta įstaiga, į kurią galima būtų kreiptis visais klausimais, susijusiais veikla elektros energetikos sektoriuje, gauti informaciją apie veiklos galimybes, reikiamus gauti valstybinių institucijų dokumentus, leidimų išdavimo procedūras, galimybes gauti paramą atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių įrengimui, reglamentuotas atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių modernizavimo (rekonstravimo) procesas;
- aiškiai reglamentuoti leidimų keitimų ir tikslinimo pagrindai;
- aiškiai reglamentuoti ketinimų protokolo pasirašymo ir prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo atvejai;
- nustatytos konkurso organizavimo elektrinių plėtrai jūrinėje teritorijoje sąlygos ir paramos nustatymo principai;
- įtvirtinti atsinaujinančių išteklių plėtros tikslai iki 2030 m. visuose sektoriuose;
- įstatyminiu lygmeniu reglamentuotos elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedo išmokėjimo sąlygos gamintojams, elektros energiją parduodantiems pagal dvišales sutartis;
- suteikta daugiau aiškumo savivaldybėms dėl atsinaujinančių išteklių plėtros planų rengimo bei derinimo;
- sukurtos palankesnės sąlygos gamintojams, negaunantiems paramos, parduoti elektros energiją pagal elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių pirkimo–pardavimo sutartis;
- įtvirtinta, kad perdavimo sistemos operatorius atlieka tinklų plėtrą, kuri bus reikalinga elektrinėms, numatomoms įrengti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalyse, prijungti ir šios plėtros darbai bus finansuojami viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšomis;
- suteikta galimybė gamintojams, laimėjusiems skatinimo kvotų paskirstymo aukcioną, bet neturintiems poveikio aplinkai vertinimo, šį vertinimą atlikti;
- nustatytos konkursų organizavimo sąlygos elektrinių plėtrai jūrinėje teritorijoje ir paramos apskaičiavimo principai.

Įstatymų projektai įgyvendina dalį Direktyvos nuostatų ir yra notifikuotini Europos Komisijai.

Įstatymų projektai ir jų lydimieji dokumentai skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymų projektai 2020 m. kovo 10 d. ir 2020 m. liepos 3 d. buvo teikti viešajam derinimui su suinteresuotaisiais subjektais. Pastabas ir pasiūlymus pateikė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos

Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Valdas Jurkevičius, Orsted, Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, LITGRID, AB, Ignitis Renewables, UAB. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta tobulinant Įstatymų projektus, įvertinti derinimo pažymoje.

2020 m. rugpjūčio 5 d. nuotoliniu būdu vyko Įstatymų projektams teiktų pastabų ir derinimo pažymoje įvertintų pastabų aptarimas. Aptarime dalyvavo Lietuvos energetikos agentūros, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Ignitis Renewables, UAB, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Orsted Wind Power A/S, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Eesti Energia AS, LITGRID, AB, Walless, Bod group atstovai. Pastabas išsakė Orsted Wind Power A/S, Ignitis Renewables, UAB, LITGRID, AB, Lietuvos energetikos agentūros, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovai (esant poreikiui, galime pateikti aptarimo įrašą).

Patobulinti Įstatymų projektai bei teiktos pastabos ir pasiūlymai papildomai buvo derinti su pastabas teikusiais subjektais elektroniniu paštu bei telefonu. Pastabas ir pasiūlymus papildomai teikė Ignitis Renewables, UAB, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, LITGRID, AB, META Advisory Lithuania. Į teiktas pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta.

Pažymėtina, kad dalis Direktyvos nuostatų jau yra perkelta į Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 7, 9, 16, 17, 20, 21¹, 22, 31, 39, 41, 48, 49, 51, 69, 71, 74 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 46¹ ir 71¹ straipsniais įstatymą Nr. XIII-2868 ir Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 13, 14, 16, 17, 20, 20¹, 21, 22, 25, 28, 29, 35, 37, 38, 39, 46, 48, 49, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 63¹, 64 straipsnių ir priedo pakeitimo, 11¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo 20² straipsniu įstatymą Nr. XIII-2869.

Įstatymų projektus parengė Energetikos ministerijos Klimato kaitos valdymo grupės patarėja Lina Sveklaitė, tel. (8 5) 203 4667, papild. 2, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt, vyriausioji specialistė Jevgenija Jankevič, tel. (8 5) 203 4667, papild. 6, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.

2. EĮ projektas, 1 lapas.

3. EĮ projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

4. EEĮ projektas, 6 lapai.

5. EEĮ projekto lyginamasis variantas, 7 lapai.

6. AIEĮ projektas, 19 lapų.

7. AIEĮ projekto lyginamasis variantas, 22 lapai.

8. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 11 lapų.

9. Įstatymų projektų derinimo pažyma, 24 lapai.

10. Įstatymų projektų ir Direktyvos atitikties lentelė, 203 lapai.

11. Administracinės naštos skaičiavimo lentelė, 4 lapai.

12. AIEĮ projekto poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai.

13. EEĮ projekto ir EĮ projekto poveikio vertinimo pažyma, 3 lapai.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

J. Jankevič, tel. (8 5) 203 4667, papild. 6, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt

L. Sveklaitė, tel. (8 5) 203 4667, papild. 2, el. p. lina.sveklaite@enmin.lt